

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z powództwa I. W.
przeciwko „A.” S.A. w W.
o wypłatę odprawy pieniężnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 19 czerwca 2018 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego we W.
z dnia 28 grudnia 2016 r., sygn. akt IV Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 1350 zł (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we W. wyrokiem z dnia 28 grudnia 2016 r. oddalił apelację powódki I. W. od wyroku Sądu Rejonowego we W. z dnia 10 maja 2016 r. oddalającego powództwo przeciwko stronie pozwanej „A.” S.A. w W. o wypłatę odprawy pieniężnej w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z przyczyn nie dotyczących pracowników w kwocie 9.000 zł oraz dodatkowego odszkodowania przewidzianego obowiązującym u pozwanej porozumieniem dotyczącym zwolnień grupowych w kwocie 9.000 zł.

Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności podniósł, że ze względu na tożsamość stron i podstaw faktycznych sporu rozstrzygając o zasadności roszczeń był

związany prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego we W. z dnia 2 listopada 2016 r., IV Pa [...]. W wyroku tym ustalono, że rozwiązanie przez powódkę I. W. umowy o pracę z pozwaną „A.” S.A. bez wypowiedzenia w trybie art. 55 § 1¹ k.p. z powodu ciężkiego naruszenia przez pracodawcę podstawowych obowiązków względem pracownika było nieuzasadnione, co skutkowało zasądzeniem odszkodowania na podstawie art. 61¹ k.p. Wobec tego nie można przypisać dokonaniem przez powódkę rozwiązaniu umowy o pracę znaczenia uzasadniającego przyznanie jej któregośkolwiek z dochodzonych w niniejszej sprawie roszczeń. Skoro rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło na podstawie jednostronnego oświadczenia woli powódki, które nie znajdowało uzasadnienia w działaniach pracodawcy i nie zostało uznane jako ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracodawcy wobec pracownika, to nie przysługuje powódce prawo, zarówno do odprawy pieniężnej (przewidzianej dla innych trybów rozwiązania umowy), jak i do odszkodowania przewidzianego w obowiązującym u pozwanej porozumieniu dotyczącym zwolnień grupowych. W konsekwencji art. 365 § 1 k.p.c. implikował obligatoryjność oddalenia apelacji.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiodła powódka zaskarżając wyrok w całości. Wniosła o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu oraz o orzeczenie o kosztach procesu z uwzględnieniem kosztów dotychczasowego postępowania.

Skarga kasacyjna została oparta na obu podstawach wymienionych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2, tj. naruszenia przepisów prawa materialnego i przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

1) art. 55 § 1¹ k.p. w związku z art. 55 § 3 k.p. przez wadliwe uznanie, że prawomocny wyrok zasądający od pracownika na rzecz pracodawcy odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego rozwiązania przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia w trybie art. 55 § 1¹ k.p. niweczy możliwość dochodzenia przez pracownika odprawy pieniężnej i odszkodowania z obowiązującego u pozwanej porozumienia dotyczącego zwolnień grupowych, podczas gdy nawet mimo prawomocnego ustalenia przez sąd bezzasadności rozwiązania przez pracownika umowy o pracę w trybie art. 55 § 1¹ k.p. dochodzi do rozwiązania

stosunku pracy, które pociąga za sobą takie skutki, jakie przepisy prawa wiążą z rozwiązaniem umowy przez pracodawcę za wypowiedzeniem,

2) art. 1 ust. 1 w związku z art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1474 ze zm., dalej jako ustawa o zwolnieniach grupowych) przez jego niezastosowanie, mimo istnienia skutków rozwiązania przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 55 § 1¹ k.p. takich, jak w przypadku wypowiedzenia umowy złożonego przez pracodawcę i przesłanek uzasadniających wypłatę odprawy pieniężnej,

3) art. 366 k.p.c. w związku z art. 365 § 1 k.p.c. przez niewłaściwą ocenę skutków prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego we W. z dnia 2 listopada 2016 r., IV Pa [...], i uznanie, że zasądzenie od pracownika na rzecz pracodawcy odszkodowania z tytułu nieuzasadnionego rozwiązania przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 55 § 1¹ k.p. stanowi kwestię prejudycjalną w sprawie z powództwa pracownika o zapłatę odprawy i dodatkowego odszkodowania na podstawie porozumienia związkowego, podczas gdy bezzasadność rozwiązania przez pracownika umowy o pracę pozostaje bez wpływu na żądanie zasądzenia odprawy i dodatkowego odszkodowania, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem skutkowało oddaleniem apelacji bez rozważenia jej zarzutów,

4) art. 378 § 1 k.p.c. przez jego niezastosowanie i nierozpoznanie apelacji w jej granicach oraz pominięcie wszystkich sformułowanych w niej zarzutów z uwagi na prawomocne orzeczenie, co miało istotny wpływ na wynik sprawy, bowiem rozpoznanie zarzutów apelacji prowadziło do uznania, że roszczenie o zapłatę odprawy i dodatkowego odszkodowania było zasadne.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazując, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne polegające na potrzebie wyjaśnienia relacji art. 365 § 1 k.p.c. w związku z art. 366 k.p.c. w stosunku do art. 378 k.p.c., w szczególności kolizji tych przepisów - dopuszczalności (możliwości ograniczenia obowiązku) rozważenia zarzutów podniesionych w apelacji, dokonania przez sąd drugiej instancji własnej oceny materiału

dowodowego i oceny prawnej zastosowanych przepisów prawa materialnego i postępowania w zakresie zgłoszonych zarzutów, jeśli w sprawie powołane zostało prawomocne orzeczenie, z którego wynika zagadnienie prejudycjalne, a także, jeśli mogłyby prowadzić do odmiennych wniosków (nawet w przypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa), niż wynikające z prawomocnego orzeczenia, powołanego w sprawie z uwagi na kwestię prejudycjalną.

Skarga kasacyjna jest także oczywiście uzasadniona z uwagi na rażące przez Sąd Okręgowy naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. przez jego niezastosowanie i nierozpoznanie apelacji w jej granicach i pominięcie wszystkich zarzutów naruszenia szeregu przepisów prawa procesowego i materialnego, a także błędnych ustaleń faktycznych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie od skarżącej kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W rozpoznawanej sprawie wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej został oparty na przesłance występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz oczywistej zasadności skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa,

w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51; z dnia 10 stycznia 2012 r., I UK 305/11, LEX nr 1215784; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950; z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307; z dnia 14 kwietnia 2015 r., II PK 217/14, LEX nr 678073; z dnia 28 października 2015 r., I PK 17/15, LEX nr 2021940; z dnia 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, LEX nr 2090999). Problem przedstawiony jako istotne zagadnienie prawne nie może też sprowadzać się do zwykłej wykładni i stosowania prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 marca 2009 r., III UK 90/08, LEX nr 707909, oraz z dnia 8 września 2008 r., III UK 55/08, niepubl.) ani sprowadzać się do wątpliwości skarżącego odnośnie do prawidłowości rozstrzygnięcia jego indywidualnej sprawy. Zatem rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego lub wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 Nr 13, poz. 5; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575).

Tymczasem przedstawione w skardze „zagadnienie prawne” jest pozorne, ponieważ w istocie sprowadza się do zwykłej wykładni prawa. Stosownie do art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Art. 366 k.p.c. stanowi zaś, że wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. W myśl utrwalonej linii judykatury moc

wiążąca orzeczenia może być rozważana tylko wtedy, gdy rozpoznawana sprawa jest inna niż ta, w której wydano poprzednie orzeczenie oraz gdy kwestia rozstrzygnięta innym wyrokiem stanowi zagadnienie wstępne. Walor prawny rozstrzygnięcia (osądzenia) zawartego w treści prawomocnego orzeczenia jest ściśle związany z powagą rzeczy osądzonej (art. 366 k.p.c.) i występuje w nowej sprawie pomiędzy tymi samymi stronami, choć przedmiot obu spraw jest inny. W nowej sprawie nie może być wówczas zastosowany negatywny (procesowy) skutek powagi rzeczy osądzonej, polegający na niedopuszczalności ponownego rozstrzygnięcia tej samej sprawy. Występuje natomiast skutek pozytywny (materialny) rzeczy osądzonej, przejawiający się w tym, że rozstrzygnięcie zawarte w prawomocnym orzeczeniu (rzecz osądzona) stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika. Sądy rozpoznające między tymi samymi stronami nowy spór muszą przyjmować, że dana kwestia prawna kształtuje się tak, jak przyjęto to w prawomocnym, wcześniejszym wyroku, a więc w ostatecznym rezultacie procesu uwzględniającym stan rzeczy na datę zamknięcia rozprawy. W kolejnym postępowaniu, w którym pojawia się ta sama kwestia, nie może ona być już ponownie badana. Związanie orzeczeniem oznacza zatem zakaz dokonywania ustaleń sprzecznych z uprzednio osądzoną kwestią, a nawet niedopuszczalność prowadzenia w tym zakresie postępowania dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2014 r., III UK 115/13, LEX nr 1554419 i powołane w nim orzeczenia). Wbrew odmiennemu stanowisku skarżącej Sąd Okręgowy zasadnie zastosował w rozpoznawanej sprawie cytowane przepisy (art. 365 § 1 k.p.c., art. 366 k.p.c.), zgodnie z treścią art. 316 § 1 k.p.c., który nakazuje wydanie wyroku z uwzględnieniem stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy. W chwili orzekania w niniejszej sprawie przez Sąd drugiej instancji istniał już prawomocny wyrok Sądu Okręgowego we W. z dnia 2 listopada 2016 r., IV Pa [...], stwierdzający, że pozwana „A.” S.A. w W. wprowadzi dopuściła się naruszenia obowiązków pracodawcy wobec powódki jako pracownika, lecz naruszenie to nie miało postaci naruszenia kwalifikowanego, tj. ciężkiego. Wobec powyższego kwestia zasadności rozwiązania przez skarżącą umowy o pracę w trybie art. 55 § 1¹ k.p. była objęta prawomocnością materialną, wynikającą z art. 365 § 1 k.p.c. i z tego względu nie mogła podlegać badaniu w kolejnym (niniejszym) postępowaniu.

Nie ma przy tym racji skarżąca twierdząc, że w sprawie osądzonej wyrokiem z dnia 2 listopada 2016 r., IV Pa [...] oraz w rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia z różnymi podstawami faktycznymi roszczenia. Przeciwnie, będąca przedmiotem rozpoznania w sprawie IV Pa [...] kwestia zasadności rozwiązania przez skarżącą umowy o pracę w trybie art. 55 § 1¹ k.p. miała decydujące znaczenie dla możliwości dochodzenia przez nią odprawy pieniężnej z tytułu zwolnień grupowych, stanowiącej istotę niniejszego postępowania.

W wyroku z dnia 20 listopada 2008 r., III UK 57/08 (LEX nr 1102538), Sąd Najwyższy przyjął, że jeśli ciężkie naruszenie przez pracodawcę podstawowego obowiązku wobec pracownika przez nieterminową wypłatę wynagrodzenia stanowiło wyłączną przyczynę rozwiązania stosunku pracy przez pracownika, to należy uznać, że stosunek pracy uległ rozwiązaniu wyłącznie na skutek okoliczności dotyczących pracodawcy, co uprawnia do zastosowania art. 10 ust. 1 ustawy o grupowych zwolnieniach. W uchwale z dnia 2 lipca 2015 r., III PZP 4/15 (LEX nr 1747384), Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że rozwiązanie umowy o pracę przez pracownika na podstawie art. 55 § 1¹ k.p. z powodu ciężkiego naruszenia przez pracodawcę podstawowych obowiązków wobec pracownika uprawnia pracownika do nabycia prawa do odprawy pieniężnej, o której mowa w art. 8 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o zwolnieniach grupowych, zaznaczając, że dotyczy sytuacji, gdy przyczyny te stanowią wyłączny powód rozwiązania stosunku pracy przez pracownika. W uzasadnieniu uchwały podkreślono, że niewątpliwie, jeśli pracownik rozwiązuje umowę o pracę ze względu na ciężkie naruszenie wobec niego przez pracodawcę podstawowych obowiązków, to czyni to z powodu zachowania pracodawcy, co uzasadnia twierdzenie, że jest to przyczyna rozwiązania stosunku nie dotycząca pracownika także w rozumieniu art. 1 ustawy o zwolnieniach grupowych. Dlatego, jeśli pracownik zasadnie rozwiązuje z tego powodu stosunek pracy, to zrównanie przez art. 55 § 3 k.p. skutków takiego rozwiązania ze skutkami wypowiedzenia umowy o pracę, powinno dotyczyć także prawa do odprawy z art. 8 ustawy o zwolnieniach grupowych.

W świetle przytoczonych orzeczeń, ustalenie prawomocnym wyrokiem wydanym w sprawie IV Pa [...], że rozwiązanie przez skarżącą umowy o pracę z

pozwaną w trybie art. 55 § 1¹ k.p. było nieuzasadnione z uwagi na to, że pracodawca nie naruszył wobec niej swoich podstawowych obowiązków w sposób ciężki skutkowało tym, że bezprzedmiotowe stało się badanie, czy zaistniały przesłanki do nabycia przez skarżącą prawa do odprawy pieniężnej, o której mowa w art. 8 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy o zwolnieniach grupowych. Zgodnie z art. 55 § 3 k.p. tylko rozwiązanie umowy o pracę z przyczyn określonych w § 1 i 1¹ pociąga za sobą skutki, jakie przepisy prawa wiążą z rozwiązaniem umowy przez pracodawcę za wypowiedzeniem. Przepis ten nie stanowi samoistnej podstawy do nabycia przez pracownika określonych świadczeń. W tej kwestii art. 55 § 3 k.p. (analogicznie jak podobne przepisy art. 23¹ § 4, 48 § 2, 57 § 2 i 68³ k.p. wprowadzające fikcję prawną traktowania rozwiązania umowy o pracę przez pracownika tak jak wypowiedzenia stosunku pracy przez pracodawcę), otwiera jedynie drogę do dochodzenia niektórych roszczeń, które mogą być uznane za skutki rozwiązania umowy o pracę przez pracodawcę za wypowiedzeniem. Przepis ten nie przekształca jednak rozwiązania przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia w rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem przez pracodawcę. Z tego względu pracownik nie może dochodzić roszczeń ściśle związanych z charakterystycznymi cechami rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem i sprzecznych z charakterem czynności, której pracownik dokonał w celu zakończenia stosunku pracy, jak np. dni wolnych na poszukiwanie pracy (art. 37 k.p.), przywrócenia do pracy (art. 45 k.p.), wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy (art. 47 k.p.). Nie może też dochodzić na podstawie art. 55 § 3 k.p. roszczeń, które zostały bezpośrednio uregulowane jako skutki dokonanej czynności prawnej. W szczególności, pracownik, który rozwiązał umowę o pracę bez wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków przez pracodawcę, ma z tego tytułu prawo do odszkodowania na podstawie art. 55 § 1¹ k.p., nie może więc żądać na podstawie art. 55 § 3 k.p. odszkodowania z tytułu wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę.

Natomiast w razie prawomocnego orzeczenia sądu pracy o odszkodowaniu na rzecz pracodawcy z tytułu nieuzasadnionego rozwiązania przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 55 § 1¹ k.p., pracownik w ciągu 7 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu w tej sprawie przedkłada

pracodawcy wydane mu świadectwo pracy w celu uzupełnienia treści tego świadectwa o informację o wydanym orzeczeniu sądu pracy (§ 9 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie świadectwa pracy, Dz.U. z 2016 r., poz. 2292 ze zm. oraz obowiązujący w dacie rozwiązania umowy o pracę przez skarżącą § 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie szczegółowej treści świadectwa pracy oraz sposobu i trybu jego wydawania i prostowania, Dz.U. Nr 60, poz. 282 ze zm.). Wówczas omawiana fikcja prawna, że zakończenie umowy o pracę nastąpiło w drodze wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę nie znajduje zastosowania. W wyroku z dnia 6 lutego 2014 r., II PK 199/13 (LEX nr 1418915), Sąd Najwyższy uwypuklił, że art. 55 § 1¹ i § 3 k.p. należy stosować łącznie. Skoro ustalono, że pracodawca nie dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec zatrudnionego, to również nie ma zastosowania art. 55 § 3 k.p., który przewiduje, że takie nagłe zwolnienie traktuje się jako rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem złożonym przez pracodawcę. Z tego względu nieuzasadnione jest żądanie odszkodowania z pakietu socjalnego. Chybione jest zatem twierdzenie skarżącej, jakoby w każdym przypadku rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 55 § 1¹ k.p. było, w świetle art. 55 § 3 k.p., równoznaczne z rozwiązaniem przez pracodawcę umowy za wypowiedzeniem, z którym to trybem ustawa o zwolnieniach grupowych łączy prawo do dochodzonych przez skarżącą w niniejszym postępowaniu świadczeń. Tym samym bezprzedmiotowe było szczegółowe rozważanie przez Sąd drugiej instancji poszczególnych zarzutów apelacji dotyczących kwestii czy skarżąca powinna być objęta porozumieniem obowiązującym u pozwanej.

W związku z powyższym, nie można również zarzucić Sądowi Okręgowemu by naruszył art. 378 k.p.c., a tym bardziej, aby naruszenie to miało postać kwalifikowaną polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774), czego wykazanie jest niezbędne, jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi

kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c. oraz art. 98 § 1 k.p.).